

overfor en decideret større Pengerigelighed, og hvis der ikke indtræder rent politiske Forviklinger, hvad selvfølgelig ingen kan have noget Begreb om i Forvejen, er det efter min Mening snarest rimeligt, at vi i Løbet af kort Tid vilde have kunnet faa noget bedre, i hvert Fald ikke ringere Vilkaar. Den højtærede Finansminister —, det vil jeg bede ærede Medlemmer lægge Mærke til — pointerede med stor Styrke — og det var egentlig hans Hovedforsvar — at det staa fast, at der ikke har foreligget noget fast Tilbud eller, som han senere sagde, noget direkte officielt Tilbud paa det store Laanebeløb, her er Tale om, og derfor kan man ikke bebrejde ham noget; der har kun foreligget rene Antydninger, Folk kom løbende fra Gaden og sagde, de havde Laan paa Haanden, og dem kunde man ikke indlade sig med. Men hvorfor forelaa der ikke direkte Tilbud? Det er Finansministerens egen Skyld, fordi han Gang paa Gang har staaet her og erklæret, at den danske Stat er ikke Laansøger. Man kan dog ikke fordrø, at Bankerne skulle komme rendende til Ministeren og paaprakke Staten et Laan, naar den samme Stats Finansminister Gang paa Gang i Rigsdagen siger: Jeg vil udtrykkelig pointere, at den danske Stat ikke er Laansøger. En af de Gange, han sagde det — mit Øje falder lige paa det —, var den 30. Marts 1911, hvor han sagde: Finansministeriet optræder ikke som Laansøger — det vilde han udtrykkelig pointere. Det er derfor efter min Mening en mærkværdig Udvej, at den højtærede Minister nu vil sige, at havde der bare foreligget direkte Tilbud, saa havde han maaske ogsaa taget det, men der har ikke foreligget noget saadant. Enten maa man fremskaffe direkte Tilbud, eller ogsaa maa man staa i den Situation, som Finansministeren har valgt, men saa maa man ogsaa tage Konsekvenserne deraf og kun underhaanden have at gøre med vedkommende Banker og de Mænd, der ville gøre Forretning.

Den højtærede Minister siger saa ud fra denne Betragtning, at der ikke har foreligget noget direkte officielt Tilbud — hvad jeg her har paavist, han selv er Skyld i —, at det drejede sig om et saa stort Laanebeløb, at hvis det endelig var kommet til Stykket, og man skulde have talt om Tingene med de Finansgrupper, der saaledes antydningssvis og underhaanden sagde, at vi kunde faa dette eller hint Laan, saa vilde vi saamænd ikke have faaet Laanet stort billigere, end det nu er opnaaet til. Dertil vil jeg svare med Finansministerens egne

Ord, de Ord, han udtalte den 21. Oktober 1910, da han her i Rigsdagen erklærede, at et $3\frac{1}{2}$ pCt. Laan til en Kurs af 91 kunde vi — det havde det ærede Medlem, det var altsaa mig, Ret i — have faaet — „absolut“, tilføjer han. Altsaa, den højtærede Minister indrømmer, at vi kunde med Lethed „absolut“ have faaet et $3\frac{1}{2}$ pCt. Laan til en Kurs af 91, hvilket vil sige, at vi i Stedet for som nu at faa en effektiv Rente af 4,44 pCt. eller 4,45 pCt. kunde have nøjedes med 4,07 pCt. Allerede dette vil gøre en meget betydelig Forskel, det vil højst rimeligt for hele Beløbet gøre en Forskel paa op imod en halv Snes Mill. Kr. Man kan ganske rolig deraf maale det store Tab, som er lidt ved ikke at tage Tiden i Agt, ved ikke at vælge det rigtige Øjeblik. Overhovedet gælder det for en Finansstyrelse, som virkelig er paa Højde med Situationen i alle den Slags Forhold, at gribe det vingede Øjeblik, der som en Falk slaar ned. Det er dette, der er forsømt, hvad jeg her har tilladt mig at konstatere.

Den højtærede Finansminister sagde, at han havde de vigtigste finansielle Autoriteter bag sig, men han kunde ikke nævne dem. Jeg kan dog oplyse, at en Direktør for et herværende større Pengeinstitut forud for det sidste norske Laan har antydet overfor Finansministeren eller overfor Finansstyrelsen — jeg ved ikke, om det var overfor Finansministeren personlig —, at der kunde faas et 4 pCt. Laan til Kurs 98, men det blev afvist pure med den Betragtning, at man overhovedet ikke vilde have med andet end et $3\frac{1}{2}$ pCt. Laan at gøre. I hvert Fald staa det altsaa saaledes, at uagtet de saakaldte betydeligste Finansautoriteter ikke have været enige, oplyser Finansministeren, hvad der for saa vidt er interessant, at han i Virkeligheden havde forberedt et større Statslaan til Eftersommeren 1911 — saaledes forstod jeg det —, men saa indtraadte der en saadan Forværelse af Pengemarkedet, at det ikke var ham muligt at optage Laanet, derved gik disse Planer fuldstændig i Lyset, og derved ere vi komne ind i denne uheldige Situation. Ja, det er i det hele taget det store Spørgsmaal: man kan altid med den Slags Ting skyde sig ind under Held og Uheld, men der er et gammelt Ord, der siger, at der er en ejendommelig Sammenknytning mellem Held og Fortjeneste, at Heldet skal fortjenes for at vindes. Det er det, som i Almindelighed ikke falder den almindelige Mand ind, hvor meget den almindelige Mand, som i Virkeligheden ikke egner sig til at styre offentlige Anliggender, skiller